

Valors republicans

CRISTINA RODRÍGUEZ I VILA

SECRETÀRIA GENERAL DE CCOO
DE LES TERRES DE LLEIDA

AVUI, MÉS que mai, amb les grans transformacions inevitables que ens porta el món globalitzat en què vivim, amb el control digital, audiovisual, tecnològic, amb la postveritat dels discursos polítics, amb la pèrdua de drets i llibertats, amb la insolidaritat cívica, social i territorial, el racisme, la xenofòbia, el fanatisme religiós, el consumisme que ens posa en risc mediambiental, la corrupció... i podria continuar amb un llarg etcètera, ara més que mai, crec que els valors republicans poden ser un punt de

trobada de l'esquerra social i política i una oportunitat de reconstruir el projecte de valors republicans, de què tant es parla en els darrers temps.

Pràcticament tothom té clar que els valors republicans dels anys 30 van ser imprescindibles per a la modernització, per a la democratització i per a la regeneració d'un país, que en aquells moments, clarament, era un país de cacics, clerical, analfabet i profundament desigual. Els valors republicans van voler impulsar la llibertat, la justícia social, la igualtat,

l'educació i el laïcisme en la seva acció política republicana. La dictadura franquista i la crisi socioeconòmica, malauradament, van coartar aquest desenvolupament i el procés de transformació que hauria d'haver estat el motor per modernitzar el sistema polític i les relacions socials.

Cal tenir present que quan parlem dels valors republicans parlem d'alguna cosa més que d'un mer canvi en la forma d'estat. Són els valors dels ciutadans i de les ciutadanes els que han de cimentar l'estructura política. Els republicans eren conscients que era necessari un canvi radical d'actituds, comportaments i pràctiques del conjunt de la ciutadania, perquè pot haver-hi republi-

canisme sense valors republicans, però aquesta república quedaria buida de significat i quedaria en una forma d'estat i no en una societat que viu d'aquests valors republicans.

En una democràcia plena, avançada i social, els drets i llibertats han d'estar garantits amb un sistema representatiu, una cultura i una participació cívica, que organitzin les institucions polítiques per afavorir la participació social, i aquesta ha de ser la base per a la construcció d'una societat més justa, més igual i més solidària. Avui en dia la desigualtat social està reconeguda institucionalment, cosa que fa pocs anys no era així, i l'ha assumida la majoria de la gent, polítics, acadèmics i sectors mediàtics.

Juntament als valors republicans històrics i de referència universal: llibertat, igualtat i fraternitat que són la base del republicanisme, cal desenvolupar-ne d'altres que són necessaris per avançar cap a una democràcia social i avançada. Podríem dir que falta una actualització dels valors republicans tradicionals. És necessari reivindicar el feminisme, els moviments LGBTI, els moviments en defensa dels drets socials i dels drets digitals i els moviments antiracistes o ecologistes. Els valors republicans no es poden plantejar com una revenja històrica, ni poden ser un mer eslògan, sinó que han de ser una oportunitat per abordar els importants problemes que tenim per endavant.